

Üniversite: İstanbul Kültür Üniversitesi

Enstitüsü: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Dalı: Psikoloji

Programı: Klinik Psikoloji

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Derya DENİZ

Tez Türü ve Tarihi: Yüksek Lisans Tezi- Ocak 2026

ÖZET

ÇOCUKLUK ÇAĞI TRAVMALARI İLE KENDİNİ NESNELEŞTİRME ARASINDAKİ İLİŞKİDE DISSOSİYATİF YAŞANTILARIN ARACI ROLÜNÜN İNCELENMESİ

Gizem GAVALCI

Bu araştırmanın amacı çocukluk çağı travmaları ile kendini nesneleştirme arasındaki ilişkide dissosiyatif yaşantıların aracı rolünün incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda Sosyodemografik Veri Formu, Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği (CTQ-33), Dissosiyatif Yaşantılar Ölçeği (DES-2) ve Nesneleştirilmiş Beden Bilinci Ölçeği (NBBÖ) kullanılarak 18-50 yaş arasındaki 366 katılımcıdan veriler toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 28, AMOS ve PROCESS Macro kullanılmıştır.

Elde edilen bulgulara göre çocukluk çağı travmaları, dissosiyatif yaşantılar ve kendini nesneleştirme arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Dissosiyatif yaşantıların çocukluk çağı travmaları ile kendini nesneleştirme arasındaki ilişkide kısmi aracı rol oynadığı belirlenmiştir.

Sosyodemografik bulgular açısından bakıldığında kadınların erkeklere göre kendini nesneleştirme düzeylerinin daha yüksek olduğu, bireylerin yaşı arttıkça kendini nesneleştirme düzeylerinin azaldığı, 18-24 yaş aralığındaki bireylerin diğer yaş gruplarına göre daha fazla kendini nesneleştirdiği, psikiyatrik tanı almış olan bireylerin psikiyatrik tanı almayanlara göre daha fazla kendini nesneleştirdiği tespit edilmiştir. Katılımcıların sosyal medya kullanım alışkanlıkları kendini nesneleştirme açısından incelendiğinde ise görsel etkileşim odaklı sosyal medya platformlarını kullanan bireylerin bu platformları kullanmayanlara göre daha fazla kendini nesneleştirdiği, günlük sosyal medya kullanım süresi arttıkça kendini nesneleştirmenin de yükseldiği görülmüştür. Tüm bu bulgular literatürdeki çalışmalar çerçevesinde tartışılarak gelecek araştırmalar ve ruh sağlığı uzmanları için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocukluk çağı travmaları, dissosiyatif yaşantılar, kendini nesneleştirme.

University: Istanbul Kültür University

Institute: Institute of Graduate Studies

Department: Psychology

Programme: Clinical Psychology

Supervisor: Doç. Dr. Derya DENİZ

Degree Awarded and Date: Master's Thesis- January 2026

ABSTRACT

EXAMINING THE MEDIATING ROLE OF DISSOCIATIVE EXPERIENCES IN THE RELATIONSHIP BETWEEN CHILDHOOD TRAUMAS AND SELF OBJECTIFICATION

Gizem GAVALCI

The aim of this study is to examine the mediating role of dissociative experiences in the relationship between childhood trauma and self-objectification. In line with this aim, data were collected from 366 participants aged between 18 and 50 years using the Sociodemographic Data Form, the Childhood Trauma Questionnaire (CTQ-33), the Dissociative Experiences Scale (DES-2), and the Objectified Body Consciousness Scale (OBCS). Data analyses were conducted using SPSS 28, AMOS, and PROCESS Macro.

The findings revealed significant positive relationships among childhood trauma, dissociative experiences, and self-objectification. Dissociative experiences were found to play a partial mediating role in the relationship between childhood trauma and self-objectification.

With regard to sociodemographic findings, women were found to have higher levels of self-objectification than men; self-objectification levels decreased with increasing age; individuals aged 18–24 exhibited higher levels of self-objectification compared to other age groups; and individuals with a psychiatric diagnosis reported higher levels of self-objectification than those without a psychiatric diagnosis. When participants' social media use habits were examined in terms of self-objectification, it was observed that individuals who used visually interaction-oriented social media platforms exhibited higher levels of self-objectification than those who did not use such platforms, and that self-objectification increased as daily social media use duration increased. All findings were discussed within the framework of the existing literature, and recommendations were provided for future research and mental health professionals.

Keywords: Childhood trauma, dissociative experiences, self-objectification.